

Вовед во социјалните мрежи

Веројатно сте слушнале за социјалните мрежи. Што значи тоа? Тоа е заеднички назив за апликации или веб-страници што им овозможуваат на регистрираните корисници да споделуваат меѓусебно фотографии, видеозаписи и мисли.

Што е социјална мрежа?

Го користиме терминот **социјална мрежа (social media)** за да опишеме која било веб-страница или апликација за паметен уред што луѓето можат да ја користат за лесно споделување информации. Тие информации може да вклучуваат:

- текстови, како што се коментари, па дури и **објави (posts)** со вашите сопствени приказни
- фотографии или други слики
- видеозаписи и
- звучни снимки.

Социјалните мрежи сè уште се доста нови, но главните социјални мрежи станаа мошне големи. На пример, Facebook има над две милијарди активни корисници. Некои од другите главни социјални мрежи се YouTube, Instagram, Twitter, Pinterest и WeChat.

Придобивки од социјалните мрежи

Социјалните мрежи станаа популарни бидејќи толку многу луѓе сметаат дека се корисни. Некои од главните придобивки што социјалните мрежи ги нудат се:

- можете да се поврзете со други лица од целиот свет, користејќи дури и видеокомуникација во реално време,
- можете да **споделите (share)** информации што ви се важни со пријателите и познаниците. Можете да споделите информации како што се фотографии, видеозаписи, написи и врски за веб-страници,

Можете да ги споделувате и да означувате дека ви се допаѓаат информациите објавени на социјалните мрежи

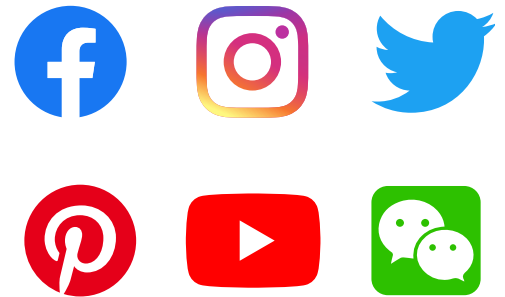
Вовед во социјалните мрежи

- можете да читате слични информации од вашите пријатели и други, и да реагираат на нив со **Поврзување (Liking)** или **Коментирање (Commenting)** за нештата што ги споделиле,
- често можете да бидете во тек со новините, бидејќи голем број платформи на социјални мрежи ги пренесуваат најновите вести побргу и од ТВ-станиците.

Платформи на социјални мрежи

И покрај тоа што платформите на социјални медиуми функционираат на сличен начин, секој има различна специјалност или намена.

- **Facebook** е најпопуларната платформа за социјални медиуми во светот. Можете да ја користите речиси за сè, но најмногу за вашите мислења, фотографии, видеозаписи и содржини од други веб-локации.
- **YouTube** служи за споделување видеозаписи. Оваа платформа е сопственост на Google и содржи речиси сè - од целосно аматерски дела, до висококвалитетна содржина од професионални продуценти.
- **Instagram** е наменета за споделување фотографии и видеозаписи на мобилни уреди. Вашата сметка може да биде јавна или приватна, за да можете да ги споделите вашите фотографии само со вашите пријатели.
- **Twitter** служи за споделување кратки текстови со должина до 280 знака. Ја користат голем број луѓе, за да следат вести од етаблираните медиуми.
- **Pinterest** се употребува за споделување фотографии и идеи за дизајнирање.

На платформите на социјалните мрежи се споделуваат текстуални пораки, видеозаписи, фотографии и друга содржина

Совети за безбедност за користење на социјалните мрежи

Секогаш треба да бидете внимателни кога ги користите социјалните мрежи, за да бидете сигурни дека сте безбедни. Еве неколку совети:

- Не споделувајте премногу лични податоци. Запомнете, на повеќето платформи, милиони, па дури и милијарди луѓе можат да видат што сте споделиле, па така, сите лични информации што сте ги споделиле може лесно да паднат во грешни раце.

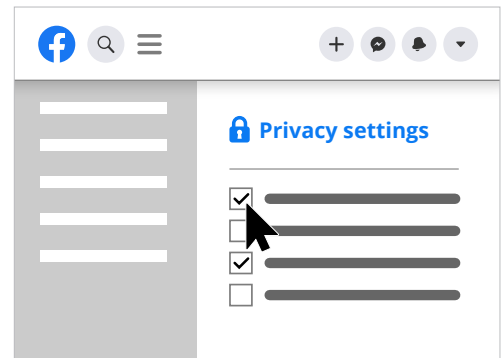

 Personal details

Внимавајте на информациите што ги споделувате

Вовед во социјалните мрежи

- Најдобро правило е никогаш да не споделувате ништо онлајн што не би сакале некој што не го познавате воопшто да го знае за вас.
- Проверете ги **поставките за приватност (privacy settings)** на вашите сметки на социјални мрежи за да контролирате кој ги гледа вашите објави и кои лични информации се прикажуваат.
- Внимавајте на **измамниците**. Тие се обидуваат на социјалните мрежи да најдат лични информации на други лица, како што се датумите на раѓање или домашните адреси, и ги употребуваат за да создадат лажни електронски сметки, па дури и да отворат лажни банкарски сметки.
- Постојат различни видови измами, вклучувајќи **љубовни (Romance)** измами или т.н. „**catfishing**“. Тоа е кога некој се обидува да создаде врска со вас преку социјалните мрежи, со цел да се здобие со вашата доверба. Кога тоа ќе се случи, тие ќе ве излажат дека им требаат пари за да ја искористат вашата симпатија.
- Секогаш треба да бидете внимателни. И, никогаш не праќајте им пари на лица што сте ги запознале онлајн.
- Ако забележите нешто сомнително, треба да го пријавите на платформата на социјалната мрежа на која се наоѓате.
- Дознајте повеќе посетувајќи ја веб-страницата на **Scamwatch** на Австралиската комисија за конкуренција и потрошувачи на www.scamwatch.gov.au.

Поставките за приватност помагаат да контролирате кој ги гледа вашите лични информации